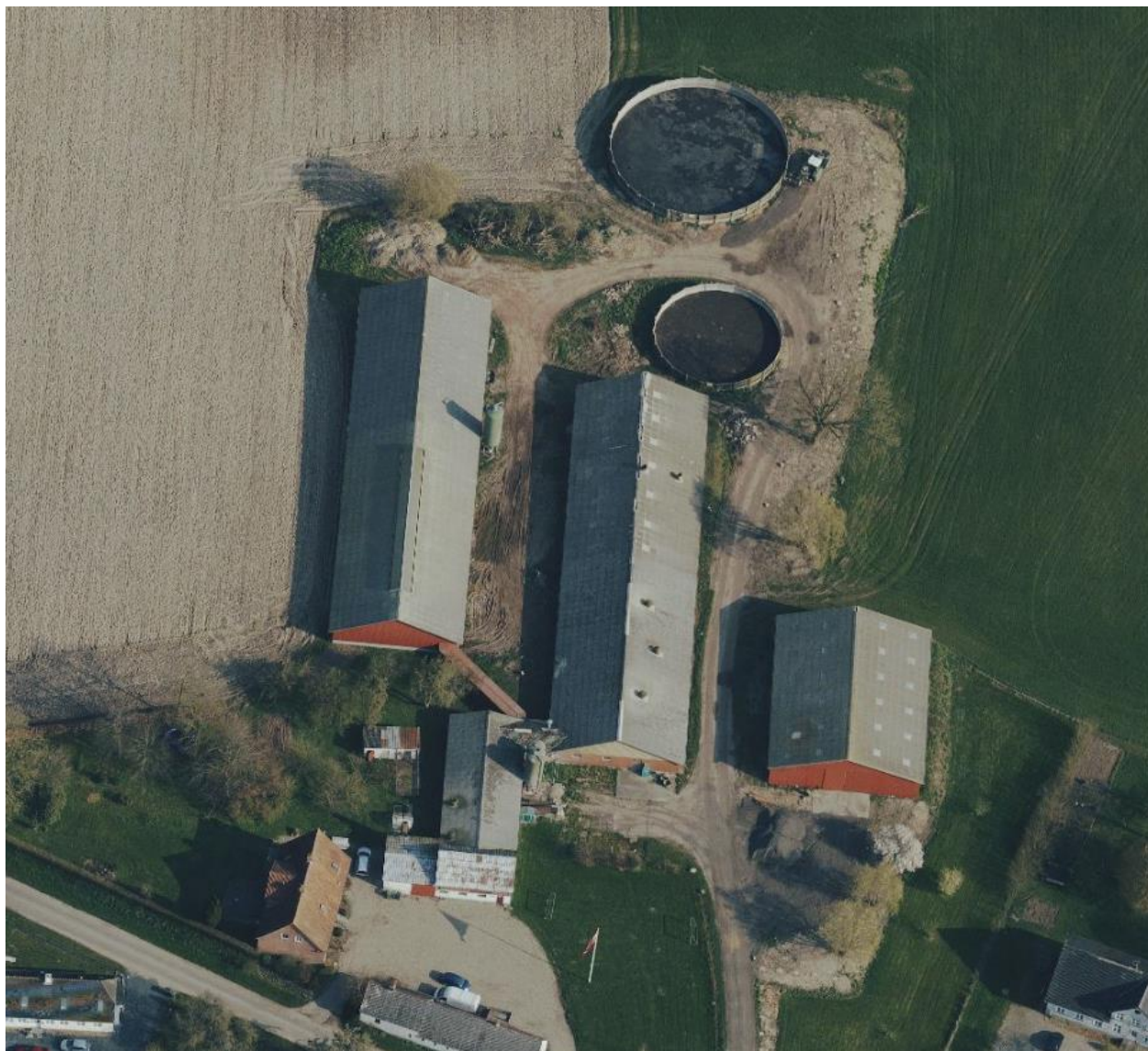

Miljøtilladelse

Errested Kirkevej 15
6100 Haderslev

Jf. § 16b stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.
(LBK nr. 520 af 01/05/2019)

4. februar 2020
Sags nr.: 19/41997
Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Dalsgaard og Barsøe Agro I/S v. Nikolaj Dalsgaard og Andres Barsøe Kabdrupvej 49 6100 Haderslev Tlf. 4016 6709 / e-mail: dalsbar@outlook.com
Ansøgers CVR	39250160
Ansøgers CHR	20864
Kontaktperson	Jepe Barsøe
Ansøgers konsulent	Anne Lausten Hansen v. Landboforening Syd Jens Terp-Nielsens Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 2021 3138 / e-mail: alh@landbosyd.dk
Ejer	Jepe Barsøe Errested Kirkevej 20 6100 Haderslev e-mail: Jeppebarsøe20@gmail.com
Ejendom	-
Ejendommens adresse	Errested Kirkevej 15, 6100 Haderslev
Ejendomsnummer	5100022687
Matr. Nr.	5, Errested, Bjerning
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	19/41997
Ansøgnings-id	Skema nr. 211876 Version 2

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund.....	4
2	Ikke-teknisk resume.....	5
3	Afgørelse.....	6
3.1	Dispensation.....	6
3.2	Afgørelse om § 16b miljøtilladelse.....	6
3.3	Orientering og høring.....	7
3.4	Klagevejledning og offentliggørelse.....	7
4	Vilkår for husdyrbruget.....	9
4.1	Generelle vilkår.....	9
4.2	Vilkår vedrørende anlægget.....	9
5	Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger.....	12
5.1	Generelt.....	12
5.2	Staldanlæg - Produktionsarealer.....	12
5.3	Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav.....	16
5.4	Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	19
5.5	Husdyrgødning.....	19
5.6	Foder.....	20
5.7	Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter.....	21
5.8	Lugt.....	25
5.9	Støjkloder og rystelser.....	30
5.10	Støv.....	30
5.11	Lys.....	30
5.12	Fluer og skadedyr.....	31
5.13	Transport, til- og frakørsler.....	31
5.14	Affald.....	33
5.15	Jord, grundvand, overfladevand.....	34
5.16	BAT- Anvendelse af BAT - Bedste tilgængelige teknik.....	34
5.17	Uheld.....	36
5.18	Ophør.....	37
5.19	Egenkontrol.....	37
5.20	Samlet vurdering.....	37
6	Bilag.....	38
	Bilag 1: Lovgrundlag.....	38
	Bilag 2: Situationsplan.....	39
	Bilag 3: Afløbsplaner.....	41
	Bilag 4: Naturvurdering.....	42

1 Baggrund

Dalsgaard og Barsøe Agro I/S v. Nikolaj Dalsgaard og Andres Barsøe ansøger om § 16b miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven¹ for at kunne etablere økologisk studeproduktion på ejendommen Errested Kirkvej 15, 6100 Haderslev.

Ændringen sker i eksisterende stalde, hvor der tidligere har været svineproduktion. Den nye kvægstald etableres i den gamle svinestald 10. De øvrige stalde nedlægges i forbindelse med ansøgte. Der ansøges om et samlet produktionsareal på 933 m².

Ansøgningen om § 16b miljøtilladelse er indkommet den 5. juli 2019 med skemanr. 211.876.

Nuværende dyrehold på ejendommen er godkendt ved anmelderordningen "skift af dyretype" med tilladelse til en produktion på 19.750 smågrise, 7-28 kg. Denne produktion nedlægges og der ansøges nu om økologisk opdræt af stude på ejendommen. Ansøgningen er indgivet som økologisk produktion med dyretypen Flexgruppe "Alle kvæg", der betyder, at der mulighed for at have følgende dyretyper i stalden:

- Malkekøer, kvier og stude
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)
- Kalve (under 6 mdr.)

Følgende bygninger godkendes:

- Renoveret stald med et produktionsareal på 933 m² (stald i alt 1.062 m²) til økologisk hold af kvæg med flexgruppen "Alle kvæg" på dybstrøelse.
- Eksisterende gyllebeholder 1, med et overfladeareal på 500 m² og opbevaringskapacitet ca. 2.000 m³
- Eksisterende gyllebeholder 2, med et overfladeareal på 244 m² og opbevaringskapacitet ca. 875 m³

Husdyrbruget har en ammoniakemissionen på 1.081 kg NH₃-N, hvorved tilladelsen er omfattet af § 16b stk. 1 i husdyrbrugloven.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelser og miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året (dyreenheder = DE) til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - LBK nr. 520 af 01/05/2019

2 Ikke-teknisk resume

Dalsgaard og Barsøe Agro I/S v. Nikolaj Dalsgaard og Andres Barsøe ønsker, at ændre produktionen på ejendommen Errested Kirkevej 15, 6100 Haderslev. Ansøger driver ejendommen. Ejendommen er ejet af Jeppe Barsøe, Errested Kirkevej 20, 6100 Haderslev. Der ønskes et samlet produktionsareal på 933 m² i eksisterende stald, der renoveres.

I forbindelse med ansøgningen om miljøtilladelse nedlægges eksisterende svineproduktion på ejendommen og der etableres i stedet økologisk produktion af kvæg (stude). Produktionen af de økologiske kvæg etableres i renoveret stald (stald 10).

Det økologisk kvæghold skal på græs i sommerhalvåret, men for ikke at låse tilladelsen fast med et vilkår, er der ikke i husdyrgodkendelse.dk indsat krav om antal måneder på græs.

Det samlede overfladeareal på ejendommens eksisterende gyllebeholdere er 744 m². Beholderne vil blive anvendt til husdyrgødning fra andre ejendomme, da der ved ændringen ikke længere produceres gylle på Errested Kirkevej 15.

Dybstrøelsesboksene fra den nye kvægstald vil blive udmuget hver 3. måned. Dybstrøelsen køres enten direkte ud eller i markstak.

Ammoniakemissionen fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 1.081 kg NH₃-N/år. Det er i ansøgningssystemet beregnet, at ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 1.081 kg NH₃-N/år i forhold til opfyldelse af kravet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Ammoniakemissionen fra anlægget falder med 275 kg NH₃-N/år i forbindelse med ansøgte.

Da der ikke findes tørre, beskyttede naturtyper, internationale naturbeskyttelsesområder, kategori 1-3 naturområder efter husdyrbrugloven i nærheden af husdyrproduktionen, påvirker ammoniak fra produktionen ikke kvælstofføl-som natur væsentligt.

De beregnede lugtemissionsværdier fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Det betyder, at husdyrbruget kan drives, uden at den daglige drift giver anledning til væsentlige lugtgener for omgivelserne.

Støj, støv, vibrationer, lys og opbevaring af døde dyr m.v. vil ikke være til gene for det omgivende miljø pga. den relative store afstand til naboer.

Antallet af årlige transporter er estimeret til 502, svarende til ca. 1-3 transporter dagligt. Det vurderes, at transporter til og fra ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

3 Afgørelse

3.1 Dispensation

Der er ikke givet dispensation i forbindelse med miljøtilladelsen.

3.2 Afgørelse om § 16b miljøtilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven til Errested Kirkevej 15, 6100 Haderslev, CVR-nr. 11885977.

Afgørelsen om miljøtilladelse omfatter:

- Renoveret stald med et produktionsareal på 933 m² (stald i alt 1.062 m²) til økologisk hold af kvæg med Flexgruppen "Alle kvæg" på dybstrøelse.
- Eksisterende gyllebeholder 1, på 500 m² og ca. 2.000 m³
- Eksisterende gyllebeholder 2, på 244 m² og ca. 875 m³

Situationsplan for ejendommen fremgår af bilag 2.

Når det godkendte projekt i denne § 16b miljøtilladelse af 4. februar 2020 påbegyndes, ophæves den hidtil gældende afgørelse om "skift af dyretype" af 12. december 2016.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4, og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1). Ansvar for at vilkårene overholdes, ligger hos den ansvarlige for driften af anlægget.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven, der skal søges separat.

Miljøtilladelsen bliver ikke omfattet af reglerne for revurdering efter Husdyrbrugloven.

Miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder denne del jf. § 59a stk. 1 i Husdyrbrugloven. Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. lovens § 59a, stk. 2. Udnyttelse anses her for at foreligge når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskravene eller andre relevante krav.

Dato for miljøtilladelsen: 4. februar 2020

Med venlig hilsen
Line Olsen
Miljømedarbejder
Miljø, Haderslev Kommune

Journal nr.: 19/41997
Miljøtilladelsen er udarbejdet af:
Kvalitetssikring:

Tine Zimmermann, Sweco Danmark A/S
Line Olsen

3.3 Orientering og høring

Orientering af naboer om ansøgningen

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 28. november 2019 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring af parter om udkastet til miljøtilladelse

Udkastet til miljøtilladelse blev sendt i partshøring den 13. januar 2020 med en frist på 14 dage til at indsende bemærkninger.

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 191 meter og ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret. Endvidere høres de som er kommet med bemærkninger eller har anmodet om orientering i sagen, jf. forvaltningsloven².

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

3.4 Klagevejledning og offentliggørelse

Miljøtilladelsen af husdyrbruget Ersted Kirkevej 15, 6100 Haderslev i henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 4. februar 2020 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest tirsdag 3. marts 2020. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager. Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus på hjemmesiden www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøtilladelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (Husdyrbrugloven). Udnyttelse af miljøgodkendelsen / miljøtilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne tilladelse. Udnyttelsen af miljøtilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøtilladelse.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Afgørelsen kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7³ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven⁴ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

² Jf. § 19 i Forvaltningsloven. LBK nr. 433 af 22/04/2014

³ Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr. 606 af 12/06/2013](http://lovnr.606.af.12.06.2013).

⁴ Databeskyttelsesloven - [LOV nr. 503 af 23/05/2018](http://lovnr.503.af.23.05.2018)

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger: Dalsgaard og Barsøe Agro I/S v. Nikolaj Dalsgaard og Andres Barsøe, Kabdrupvej 49, 6100 Haderslev
e-mail: dalsbar@outlook.com
- Ejendommens ejer: Jeppe Barsøe, Errested Kirkevej 20, 6100 Haderslev
e-mail: Jeppebarsoe20@gmail.com

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Anne Lausten Hansen v. Landboforeningen Syd, Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

4 Vilkår for husdyrbruget

Tilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

4.1 Generelle vilkår

1. Miljøtilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Errested Kirkevej 15, 6100 Haderslev.
2. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at vilkårene overholdes. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.
4. Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøtilladelse og være bekendt med vilkårene i den.

4.2 Vilkår vedrørende anlægget

Placering af nye stalde / staldanlæg

5. Der kan etableres/ændres et nyt produktionsareal på 933 m² i ny kvægstald.

Produktionsareal

6. Husdyrbruget skal etableres i henhold til nedenstående:

Staldafsnit	Dyretype	Ansøgt, m ²	Staldsystem	Produktionsareal udgør, %
Ny kvægstald	Alle kvæg: Malkekøer, kvier og stude Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) Kalve (under 6 mdr.)	933 m ²	Dybstrøelse	87,9
I alt		933 m²		

7. Hvis der sker ændringer i dyrenes placering indenfor de angivne stalde, skal der ved tilsyn foreligge en tegning over staldene, hvor produktionsarealet er indtegnet, så det fremgår, at produktionsarealet er max 933 m². Angiv tydeligt placering af produktionsarealet i forhold til f.eks. porte og vinduer.

Husdyrgødning

8. Det samlede overfladeareal på ejendommens gyllebeholdere må maksimalt være 744 m².
9. Pumper og maskiner til transport af gylle (pumpning af gylle til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udpumpning af gylle.

Foderopbevaring

10. Evt. spild af foder skal fjernes dagligt.

Lugt

11. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
12. Bedriften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.

- Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Handlingsplanen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Støj

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Tidspunkt	Støjgrænser dB (A)	Referencetidsrum
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

- Hvis kommunen vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal ejer for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: - Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.

Støv

- Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår støvgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelse, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, der minimerer generne.

Lys

- Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således, at der ikke kan opstå væsentlige lysgener for omkringboende. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Fluer og skadedyr

- Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
- Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
- Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

Affald

- Døde dyr skal opbevares overdækket, i skygge og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

22. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads såfremt vaskevandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
23. Arealer, hvor der sker tømning af gylle til/fra gyllebeholder, skal befæstes med afløb til opsamlingsbeholder. Ved befæstet areal forstås et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tømning.

Befæstet areal kan undlades, hvis der anvendes traktor med påmonteret pumpeudstyr og returløb.

24. Udleveringsramper skal konstrueres med tætte sider, der forhindrer, at der trækker gylle eller vaskevand ud i det omliggende areal. Der skal etableres afløb, der fører til opsamling i gyllekanalerne.

Egenkontrol

25. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:
  - a. Dokumentation for produktionsniveau f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
  - b. Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr.
  - c. Kvitteringer for aflevering af affald minimum 3 år tilbage.
  - d. Årlig registrering af el-, diesel-, fyringsolie, vand- og foderforbrug.
  - e. Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 5 år tilbage.
  - f. Dokumentation for indkøb af lavenergipærer/lysstofrør minimum 5 år tilbage.
  - g. Dokumentation for flue- og rottebekæmpelse.
  - h. Ajourført lagerregnskab for husdyrgødning.
  - i. Dokumentation for skriftlige aftaler for opbevaring af husdyrgødning.
  - j. Opdateret beredskabsplan.

5 Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i miljøtilladelse.

Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen, samt ved supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

5.1 Generelt

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Errested Kirkevej 15, 6100 Haderslev.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Nikolaj Dalsgaard og Andres Barsøe.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

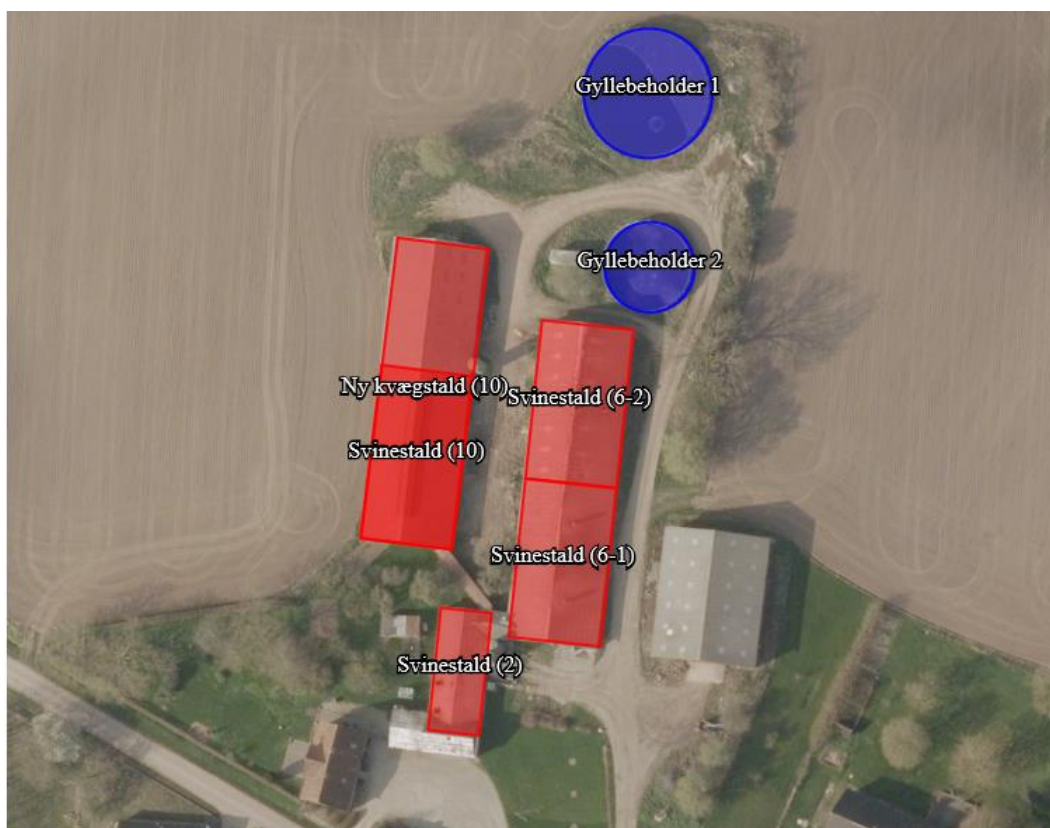
5.2 Staldanlæg - Produktionsarealer

Ansøgers beskrivelse

Alle etablerede stald- og opbevaringsanlæg sammen med ejendommens øvrige bygninger mv. er vist på bygningsoversigten i Bilag 1. Indtegningen af anlæggene i husdyrgodkendelse.dk fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** Der bygges ikke nye staldbygninger eller opbevaringsanlæg på ejendommen.

Ejendommens nuværende produktionstilladelse er på 19.750 smågrise (7-28 kg). Ansøger ønsker at omlægge produktionen til økologiske stude som vil komme til at gå i bygning 10.

Ansøger forventer hvert år at indsætte omkring 100 kalve på 3 mdr. og have dem på ejendommen indtil de er 18 mdr. I nogle måneder af året vil der dermed både være 100 små kalve (under 6 mdr.) og 100 stude (over 6 mdr.) på ejendommen.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde- og opbevaringsanlæg.

Tabel 1: Ansøgte produktionsareal.

	Bruttoareal m ²	Produktionsareal m ²
Ny kvægstald		933

Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne er opgjort af ansøger i juni 2019. Placeringen af produktionsarealerne fremgår af de vedhæftede staldtegninger (Bilag 2a og 2b). Der er desuden vedhæftet et excel-ark med en opgørelse af arealerne (Bilag 3).

Produktionsarealerne for 8 års driften, nudrift og ansøgt drift fremgår af ld er 19.750 smågrise (7-28 kg) og de har været placeret i bygning 2, 6 og 10.

Der er i ansøgningen om skift i dyretype fra 2016 angivet hovedsagelig smågrise i toklimastald, delvist spaltegulv i bygning 2 og bygning 6, men der er også angivet nogle stipladser på dybstrøelse. Ansøger mener ikke at der har været smågrise på dybstrøelse i bygning 2 og 6. Der er derfor kun sat smågrise i toklimastald, delvis spaltegulv ind i nudriften i bygning 2 og 6. Da ammoniakemissionen fra en toklimastald er lavere end for smågrise på dybstrøelse bliver det en worst case beregning i forhold til merdepositionen, og er beskrevet nærmere i det følgende.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny kvægstald (10)	1062	Naturlig ventilation	3 m	(#178198) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	933
Nudrift						
Svinestald (6-1)	558	Mekanisk ventilation	6 m	(#193130) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	424
Svinestald (6-2)	558	Mekanisk ventilation	6 m	(#193129) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	290
Svinestald (2)	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#193128) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	162
Svinestald (10)	612	Naturlig ventilation	6 m	(#193127) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	406
Sum						1282
8 års drift						
Svinestald (6-1)	558	Mekanisk ventilation	6 m	(#193116) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	289
				(#193115) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	135
Svinestald (6-2)	558	Mekanisk ventilation	6 m	(#193114) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	290
				(#193113) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	135
Svinestald (2)	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#193112) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	162
Svinestald (10)	612	Naturlig ventilation	6 m	(#193111) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	406
Sum						1417

Figur 2: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift, nudrift og ansøgt drift fra Husdyrgodkendelse.dk.

8 årsdriften

Der blev d. 30. september 2010 givet en §11 miljøgodkendelse til ejendommen Errested Kirkevej 15. Denne miljøgodkendelse er blevet ophævet af kommunen på grund af kontinuitetsbrud.

Den lovlige 8-års drift på ejendommen er derfor den drift som lå forud for miljøgodkendelsen fra 2010 som var 300 årssøer og 8.100 smågrise (7,2-30 kg). Smågrisene var placeret i bygning 10 og søerne i bygning 2 og 6.

I det ansøgningssskema der ligger fra miljøgodkendelsen fra 2010 er bygning 2 og bygning 6 indtegnet som en samlet stald i husdyrgodkendelse.dk, og giver dermed ikke oplysninger om placeringerne af de forskellige staldsystemer i de to bygninger. På oversigtskortet tilhørende den gamle miljøgodkendelse er bygning 1 angivet som en farestald. Fordelingen af staldsystemerne og produktionsarealer i bygning 2 og bygning 6 i 8-årsdriften er baseret på den viden som ansøger har fået fra den tidligere ejer af ejendommen.

Nudriften

Ejendommens nuværende produktionstilladelse er baseret på en § 31 ændring af dyrehold fra d. 12. december 2016. Det nuværende tilladte dyrehold er 19.750 smågrise (7-28 kg) og de har været placeret i bygning 2, 6 og 10.

Der er i ansøgningen om skift i dyretype fra 2016 angivet hovedsagelig smågrise i toklimastald, delvist spaltegulv i bygning 2 og bygning 6, men der er også angivet nogle stipladser på dybstrøelse. Ansøger mener ikke at der har været smågrise på dybstrøelse i bygning 2 og 6. Der er derfor kun sat smågrise i toklimastald, delvis spaltegulv ind i nudriften i bygning 2 og 6. Da ammoniakemissionen fra en toklimastald er lavere end for smågrise på dybstrøelse bliver det en worst case beregning i forhold til merdepositionen.

Ansøgt drift

Ansøger ønsker at omlægge produktionen på ejendommen til økologiske stude. Dyrene skal gå i dybstrøelse i bygning 10 og om sommeren vil dyrene være udegående. Ansøger forventer at benyttes størstedelen af bygning 10 og derfor søges der om 933 m² produktionsareal (svarende til det bebyggede areal oplyst i BBR). Der vil ikke fremadrettet være produktion i bygning 6 og bygning 2.

For at give ansøger størst mulig fleksibilitet søges der om flex-gruppen "Alle kvæg. Dybstrøelse" og i ansøgningen er dyre ikke angivet som udegående. Derved vil der være større mulighed for at lægge produktionen om.

Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der bygges ikke nyt på ejendommen, da ændringen af produktionen på ejendommen sker i den eksisterende bygning 10. De eksisterende stalde, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af oversigtskortet i Bilag 1.

Forhold til andre husdyrbrug

Ansøger har også husdyrproduktion på Skovbølligvej 20, 6100 Haderslev hvor der også er en økologisk studeproduktion. Selvom der flyttes dyr og foder mellem de to ejendomme, er ejendommene ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet, da de kan drives helt adskilt.

Biaktiviteter

Ingen aktivitet.

Haderslev Kommunes vurdering

Der ansøges om ændring af eksisterende svineproduktion på Errested Kirkevej 15, 6100 Haderslev, således at ejendommen fremadrettet har tilladelse til Flexgruppen "Alle Kvæg". Flexgruppen giver mulighed for følgende dyretyper i stalden:

- Malkekøer, kvier og stude
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)
- Kalve (under 6 mdr.)

Produktionsanlægget udgøres af bygning og anlæg vist på situationsplanen, bilag 2. Det eksisterende produktionsareal udgør jf. ansøgningens oplysninger 1.282 m², der ved omlægningen fra svin til kvæg reduceres til 933 m². Det bevirker at en del af de gamle svinestalde ikke længere vil være i brug.

Ejendommens nuværende produktion på 19.750 smågrise, 7-28 kg, er godkendt ved "skift af dyretype" den 16. december 2016. Denne produktion bortfalder, når denne tilladelse er taget i anvendelse.

Ved vurdering af forureningen i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug, så skal alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt inden for de sidste 8 år, inddrages. Det betyder bl.a., at vi i denne tilladelse skal vurdere udvidelsen i forhold til det anlæg og dyrehold, der var på ejendommen før juni 2011. Der er foretaget ændringer i bedriften i 2016 og derfor er 8-årsdriften og nudriften ikke ens.

Tabel 2: Oversigt over 8-års drift.

Staldafsnit	Dyretype	8-års drift og nudrift, m ²	Staldsystem
Svinestald (6-1)	Søer, gølle og drægtige.	289	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer, diegivende.	135	Kassestier, delvis spaltegulv
Svinestald (6-2)	Søer, gølle og drægtige	290	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
	Søer, diegivende	135	Kassestier, delvis spaltegulv
Svinestald (2)	Søer, diegivende	162	Kassestier, delvis spaltegulv
Svinestald (10)	Smågrise	406	Dybstrøelse
I alt		1.417 m ²	

Tabel 3: Oversigt over nudrift.

Staldafsnit	Dyretype	8-års drift og nudrift, m ²	Staldsystem
Svinestald (6-1)	Smågrise	424	Toklimastald, delvis spaltegulv
Svinestald (6-2)	Smågrise	290	Toklimastald, delvis spaltegulv
Svinestald (2)	Smågrise	162	Toklimastald, delvis spaltegulv
Svinestald (10)	Smågrise	406	Dybstrøelse
I alt		1.282 m ²	

Tabel 4: Oversigt over ansøgt drift.

Staldafsnit	Dyretype	Ansøgt, m ²	Staldsystem	Produktionsareal udgør, %
Ny kvægstald	Alle kvæg: Malkekøer, kvier og stude Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) Kalve (under 6 mdr.)	933 m ²	Dybstrøelse	87,9 %

I alt		933 m ²		
-------	--	--------------------	--	--

Produktionsarealet, stalddypen og dyretypen, er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene og opbevaringslager, samt lugt.

Det er derfor nødvendigt at stille vilkår til ovennævnte forhold, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt, vil fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen, og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets eventuelle medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøtilladelse, så de er bekendt med vilkårene for drift af husdyrbruget

Situationsplan med angivelse af placering af stalden fremgår af Bilag 2.

Der stilles vilkår om, at dyretype, stalddsystemer samt placering og størrelse af det nye stalddanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte stalddsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38.

5.3 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 sætter nogle krav til minimumafstande fra husdyrbruget til omgivelserne.

Afstandskravene jf. Husdyrbruglovens § 6 er overholdt, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, lokalplanlagte områder i landzone og nabobeboelser.

Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 fremgår af Figur 3. Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 8 er også overholdt.

Stuehus - Beboelse på samme ejendom			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	38	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	98	-

Offentlig vej - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	62	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	120	-

Naboskel - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	79	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	68	-

Nabo (EKV 14) - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	64	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	131	-

Nabo (EKV 17) - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	91	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	104	-

Nærmeste levnedmiddel - Tuscan Wine ? - Levnedmiddelvirksomhed			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	2409	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	2419	-

Nærmeste ikke-almen vandboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	1064	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	1125	-

Rovstrup Vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	2625	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 2	2684	-

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	115	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 1	115	-

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Ny kvægstald (10)	134	-
Gødningsslager	Gyllebeholder 1	82	-

Figur 3: Afstande.

Haderslev Kommunes vurdering

Ved udvidelse af dyrehold og etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg er der en række afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6 og 8, der skal overholdes. Udvidelse og ændringer af eksisterende dyrehold er ikke tilladt indenfor byzone og sommerhusområder, samt indenfor lokalplanlagte boligområder og områder til offentlige formål i landzone.

Tabel 5: Afstandskrav i henhold til Husdyrbrugloven § 6 og 8 og faktuelle afstande for stald/gyllebeholder. Afstandene er afrundet, såfremt stalden/gyllebeholderen ikke ligger i umiddelbar nærhed af de angivne områder.

Afstand til anlæg m.v.	Afstandskrav jf. Husdyrbrugloven (m)	Stald/gyllebeholder (m)	Nærmeste anlæg
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	1.066 m	Ny kvægstald
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	2.622 m	Ny kvægstald
Vandløb/dræn og søer	15 m	80 m	Gyllebeholder 1
Åbent vandløb	100 m	80 m	Gyllebeholder 1
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	55 m	Ny kvægstald
Levnedsmiddelvirksomheder	25 m	>25 m	Ny kvægstald
Beboelse på samme ejendom	15 m	38 m	Ny kvægstald
Naboskel	30 m	48 m	Gyllebeholder 2
Nabobeboelse uden landbrugspligt,	50 m	64 m	Ny kvægstald
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Min. 50 m	713 m	Gyllebeholder 1
Eksisterende eller ifølge kommuneplannens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde	Min. 50 m	896 m	Gyllebeholder 1

Tabel 6: Afstanden fra staldene/gyllebeholderne til en række områder. Afstanden er målt fra staldens/gyllebeholderens nærmeste punkt ift. området. Afstandene er angivet i meter og afrundet, såfremt anlægget ikke ligger i umiddelbar nærhed af de angivne områder.

	Stald/gyllebeholder (m)	Nærmeste anlæg
Kystnærhedszonen	2,8 km	Ny kvægstald
Fredede områder	987 m	Gyllebeholder 1
Strandbeskyttelseslinje	5,5 km	Gyllebeholder 2
Skovbyggelinje	155 m	Ny kvægstald
Sø- og åbeskyttelseslinje	4,6 km	Gyllebeholder 1
Kirkebyggelinje	1,1 km	Gyllebeholder 2
Fortidsmindelinje	1 km	Ny kvægstald
Beskyttede sten- og jorddiger	356 m	Gyllebeholder 1
Lavbundsarealer	685 m	Gyllebeholder 1
Åbent vandløb	80 m	Gyllebeholder 1

Situationsplan over anlægget fremgår af Bilag 2.

Nærmeste nabobeboelse er Errested Kirkevej 14, der ligger ca. 64 m syd for ejendommen. Afstandskravet på 50 m overholdes.

Område omfattet af husdyrbruglovens § 6 nr. 2 er beliggende ca. 713 m nordøst for ejendommen. Området er omfattet af Lokalplan 7.37 Haderslev, Flyveplads ved Skovbølling. Nærmeste byzone er beliggende ved Skovbølling, nordvest for ejendommen. Afstanden hertil er ca. 896 m.

Det kan konstateres, at husdyrbrugets anlæg overholder fastsatte afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6 og § 8. Afstanden er i orden så længe gyllebeholder 1 er forsynet med alarm, og der er etableret en beholderbarriere jf. § 21 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Se yderligere beskrivelse i afsnit 5.5 Husdyrgødning.

Hertil kan det konstateres, at husdyrbruget ikke er placeret i forbudszonen på 10 m fra kategori 1 og 2 natur jf. Husdyrbruglovens § 7.

Kommunen gør opmærksom på, at ejer skal sikre, at alle dræn indenfor 15 m fra stalde, gyllebeholdere o. lign. enten fjernes eller lægges i lukkede ledninger. Omlægning af dræn kan kræve tilladelse efter vandløbsloven.

Ejendommen er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Ejendommen ligger ikke indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

5.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbruget ligger i landsbyen Errested ca. 3 km nord for Haderslev. Området er et dødislandskab fra sidste istid. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I kommuneplanen er området udpeget som et "særligt værdifuldt landbrugsområde". Husdyrbruget ligger udenfor de andre landskabsudpegninger i kommuneplanen. Området omkring vandløbet, som løber gennem ejendommen, er udpeget som "økologisk forbindelse" for dyr.

Husdyrbruget ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, men udenfor indvindingsoplande til de nærmeste vandværker.

Der er ingen registrerede fortidsminder i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen er beliggende i landzone, i Errested.

Ejendommens bygninger inkl. ligger indenfor område udpeget som "særlig værdifulde landbrugsområder" i Haderslev Kommuneplan 2017. I de særligt værdifulde landbrugsområder tages der højde for, at landbruget kan udvikle sig med hensyntagen for omgivelserne.

Da ændringen af dyreholdet sker i eksisterende stalde, der ligger i sammenhæng med de eksisterende bygninger, vurderer Haderslev Kommune, at renovering af den eksisterende svinstald til ny kvægstald ikke vil have nogen negativ påvirkning af landskabet.

5.5 Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 7. De to gyllebeholdere på ejendommen er opført i 1990 og 1997 og har en kapacitet på hhv. 875 m³ og 1.900 m³. Der er ingen møddingsplads på ejendommen.

Alle dyr vil fremadrettet stå på dybstrøelse, hvorfor der ikke er en produktion af gylle. Der er derfor ikke lavet en kapacitetsberegning for ejendommen. Gyllebeholderne på ejendommen vil blive anvendt til opbevaring af gylle fra andre ejendomme. Gyllen i gyllebeholderene omrøres udelukkende forud for gylleudbringning.

Dybstrøelsesboksene vil blive udmuget hver 3. måned og dybstrøelsen køres enten direkte ud eller i markstak. Der drives ikke markdrift fra ejendommen. Ansøger står selv for udbringelsen af dybstrøelsen.

Tabel 7: Opbevaringsanlæg i 8-års drift, nudrift og ansøgt drift fra Husdyrgodkendelse.dk.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				500
Gyllebeholder 2	Flydende				244
Nudrift					
Gyllebeholder 1	Flydende				500
Gyllebeholder 2	Flydende				244
8 års drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				500
Gyllebeholder 2	Flydende				244

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at opbevaring af husdyrgødning i gyllebeholder sker i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Overfladearealet på beholderne er beregnet til henholdsvis 244 og 500 m², svarende til et samlet overfladeareal på 744 m².

Idet overfladearealet af gødningsopbevaringsanlæg er betydende for den beregnede ammoniakemission fra det samlede husdyrbrug, stilles der vilkår i til gyllebeholdernes overfladeareal.

I henhold til ansøgningen skal gyllebeholderne anvendes til husdyrgødning fra andre ejendomme.

Da Beholder 1 ligger mindre end 100 m fra det nærliggende § 3 vandløb træder husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21 i kraft. Det betyder, at der skal foretages en vurdering af om beholderen ligger i risikoområde. Risikoområder er arealer med et gennemsnitligt fald på mere end 6 grader ned mod et vandløb eller en sø. Hældningen beregnes efterfølgende ud fra højdeforskellen mellem beholder og vandløb og afstanden til vandløb eller sø i lige linje.

Med en aflæst højdeforskel mellem beholder og vandløb på 4 meter, en afstand mellem beholder og vandløb på 77 meter beregnes, hældning = $4/77 \times 100 = 5,19 \% \approx 2,97^\circ$. Beholderen er derfor ikke beliggende i risikoområde, og der er derved ikke krav om beholderbarriere. I henhold til fremsendte ansøgning er begge beholdere monteret med alarm.

Foruden flydende husdyrgødning fra produktionen på ejendommen, kan der tilledes vand fra nedbør på pladser med fast belægning, samt vand fra vask af stalde. Desuden kan vand fra vask af maskiner og ensilagepladser tilledes gyllebeholderen. Kommunen gør i den forbindelse opmærksom på regler for indretning af afløb fra stalde, befæstede arealer m.v. jf. bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 24-26.

Den producerede mængde dybstrøelse i kvægstalden udmuges hver 3. måned. Dybstrøelsen køres enten direkte ud eller i markstak. Haderslev Kommune gør ansøger opmærksom på, at generelle regler omkring udbringning af dybstrøelse og markstakke skal overholdes.

Denne § 16b miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år. Kommunen gør dog opmærksom på, at der ved tilsyn skal foreligge dokumentation for dyreholdets størrelse, og dermed den årlige mængde producerede husdyrgødning.

I forbindelse med afhentning/levering af husdyrgødning kan der opstå lugtgener for de omkringboende. For at begrænse lugtgenerne vil der blive stillet vilkår om, at omrøring af gyllebeholderen først påbegyndes umiddelbart før afhentning. Derudover skal håndteringen af husdyrgødning altid foregå under opsyn, og således at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.

Det vurderes, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre naboer mod unødige gener ved udbringning af husdyrgødning.

Vurdering af BAT

Haderslev Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet gyllebeholderen har tæt bund og vægge. Jf. BREF-dokumentet er opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholder at betragte som BAT.

5.6 Foder

Ansøgers beskrivelse

Der vil udelukkende blive fodret med ensilage. Foderet vil blive blandet på en anden ejendom og køres til husdyrbruget ca. hver 2. dag.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune bemærker, at ansøger løbende skal være opmærksom på forbruget af foder samt tiltag, der kan medvirke til, at forbruget minimeres mest muligt. Ved udarbejdelse af foderplaner optimeres tildelingen af N og P tilpasset dyrenes behov. Dette vil medføre, at husdyrgødningsindhold af næringsstoffer minimeres.

Dyrene vil udelukkende blive fodret med ensilage. Ensilagen opbevares på anden ejendom og der vil derved ikke være opbevaring af foder på ejendommen Ersted Kirkevej 15.

5.7 Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

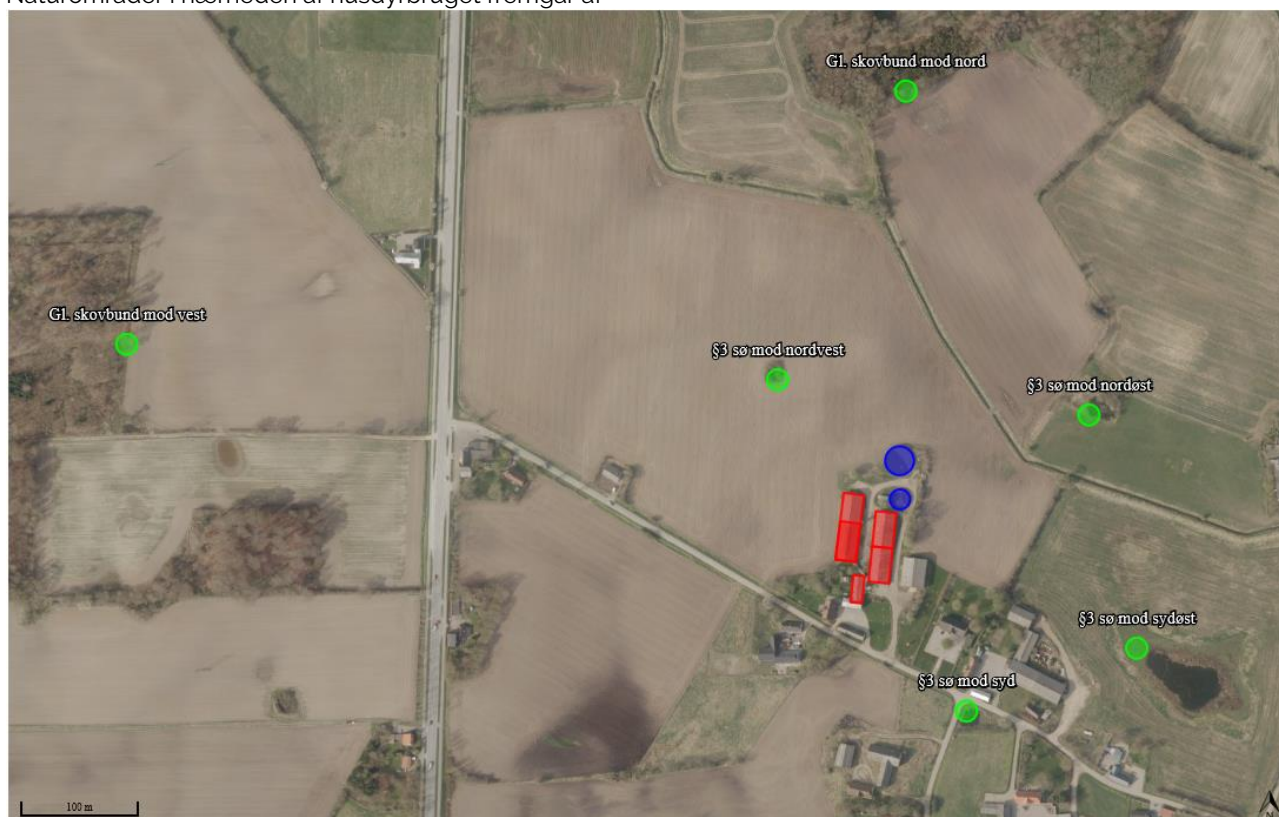
Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af Tabel 8 **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.** Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 1081,1 kg N/år, med en meremission på -275,2 kg N/år i forhold til nudrift og -851,5 kg N/år i forhold til 8-års drift.

Tabel 8: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget fra Husdyrgodkendelse.dk.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	783,7	297,4	1081,1
Nudrift	1059,0	297,4	1356,4
8 års-drift	1635,2	297,4	1932,6

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder) eller dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller yngelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificerer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af Tabel 9.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget fremgår af

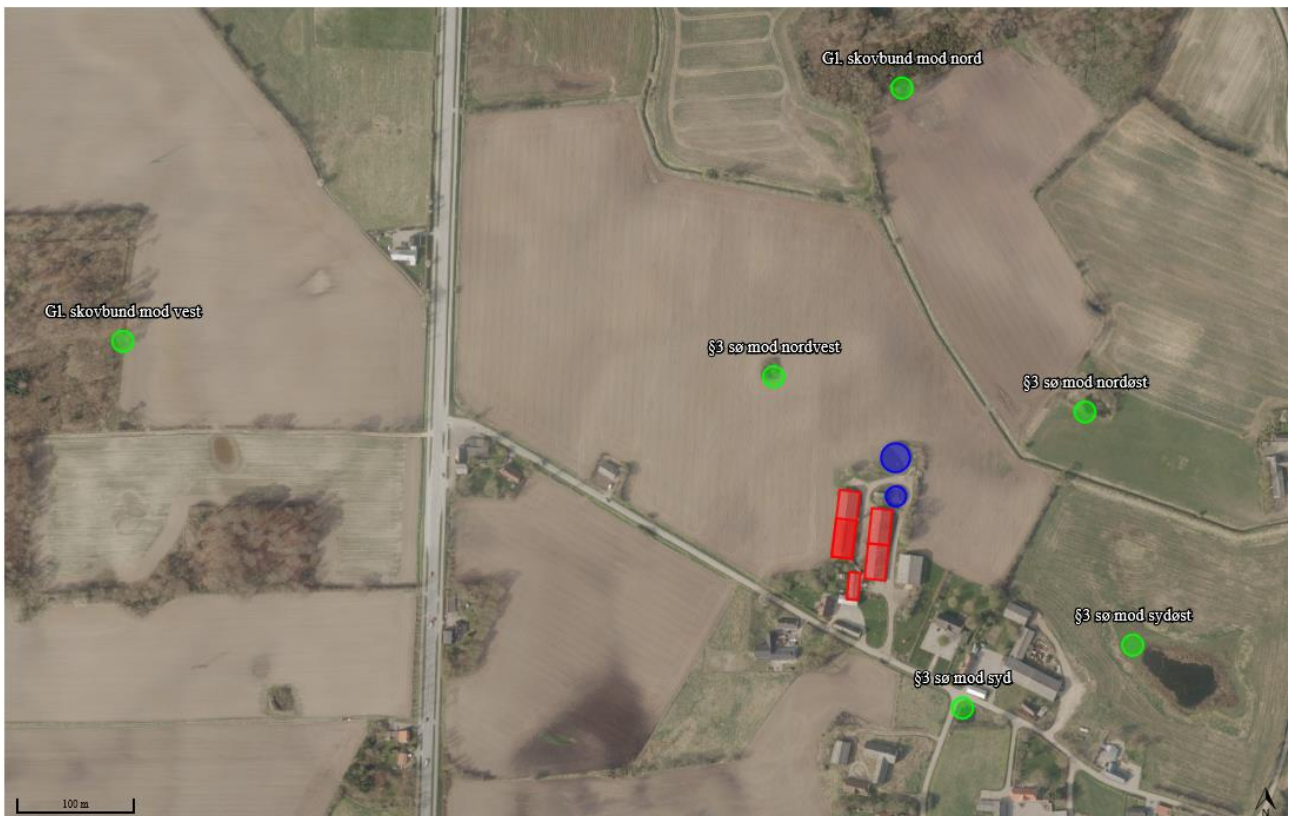

Figur 4 og Figur 7 og beregningerne af ammoniak til disse områder af Figur 6 **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.** Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette er beskrevet nærmere nedenfor.

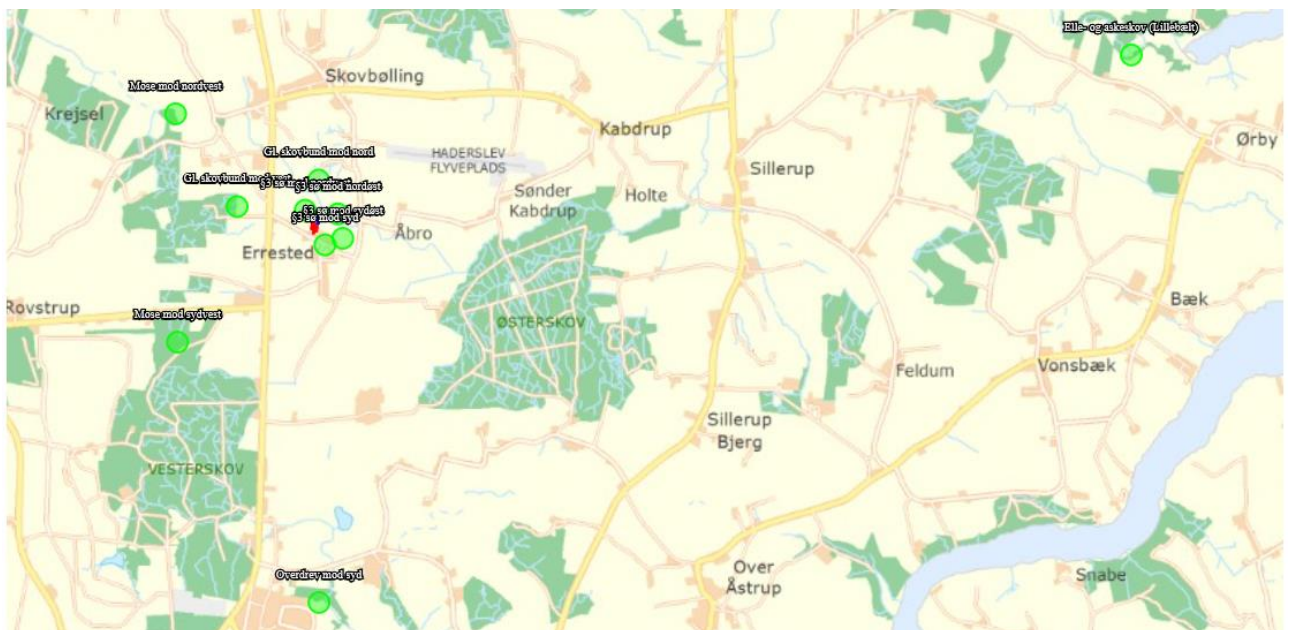
Tabel 9: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL5 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og lag) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ⁵ : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Andre beskyttede naturtyper	Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme. Kan fx være enge, strandenge og søer.	
<p>⁵ Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m 		

⁵ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr. 1122 af 03/09/2018

Figur 4: Naturområder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Figur 5: Naturområder i større afstand fra husdyrbruget. Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er en Elle- og Askeskov i Natura200 området "Lillebælt" som ligger ca. 7 km øst for husdyrbruget. Da naturområdet ligger så langt væk fra husdyrbruget, kan ammoniakdepositionen til naturområdet ikke beregnes, da Husdyrgodkendelse.dk ikke understøtter beregninger udover 4 km. Der er derfor heller ikke udsøgt hvorvidt der ligger andre husdyrbrug der kan give kumulation til naturområdet. Beskyttelsesniveauet til kategori 1 natur er dermed overholdt.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev der ligger ca. 3,2 km syd for ejendommen. Totaldepositionen af ammoniak til dette naturområde er 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Der ligger flere kategori 3 naturområder indenfor en afstand af 1,5 km fra husdyrbruget i form af nogle moser og ammoniakfølsomme skove. Det nærmeste kategori 3 naturområde er en ammoniakfølsomme skov (gammel skovbund) som ligger ca. 300 m nord for ejendommen.

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3 naturområderne er 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudriften. I forhold til 8 årsdrift er merdepositionen negativ ved de nærmest beliggende ammoniakfølsomme skove. Beskyttelsesniveauet til kategori 3 natur er dermed overholdt.

Anden beskyttet natur

Der er desuden foretaget depositionsregninger til fire §3 søer beliggende indenfor en afstand af 300 m fra ejendommen. Merdepositionen af ammoniak til tre af disse søer er negativ i forhold til både nudriften og 8-årsdriften. Ved den nærmeste sø som ligger ca. 115 m nordvest for den nye kvægstald er der en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudriften.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§3 sø mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,4	-0,2	0,3	▼
§3 sø mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,6	-0,2	0,4	▼
§3 sø mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,9	-0,3	1,4	▼
§3 sø mod nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,3	0,0	1,3	▼
Mose mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Mose mod nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Gl. skovbund mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	0,0	0,1	▼
Gl. skovbund mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,2	0,0	0,3	▼
Overdrev mod syd	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Elle- og askeskov (Lillebælt)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Figur 6: Ammoniakdeposition til omkringliggende natur fra Husdyrgodkendelse.dk.

Haderslev Kommunes vurdering

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hele naturvurderingen kan ses i bilag 4
Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Errested Kirkevej 15.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

5.8 Lugt

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone fremgår af Figur 7 og Figur 8.

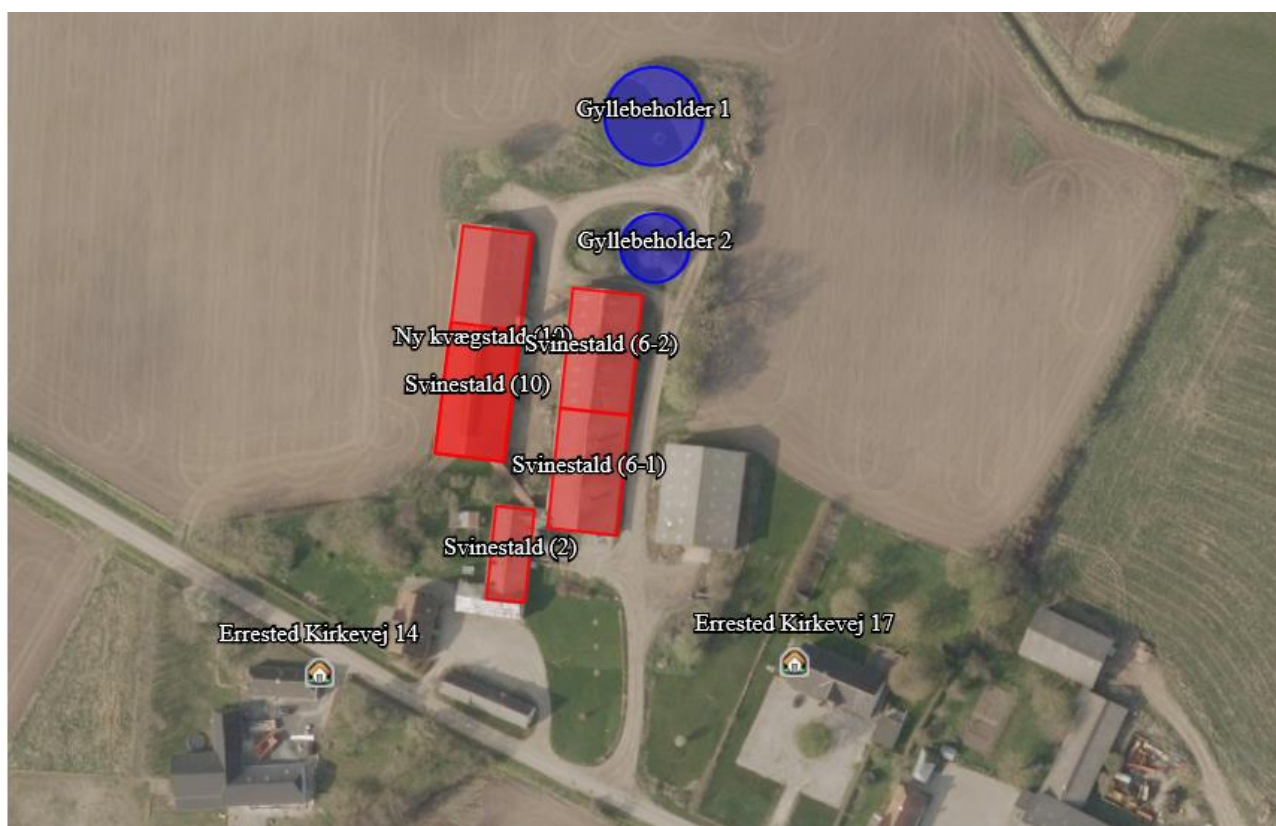
Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Errested Kirkevej 14 og 17 som ligger hhv. ca. 95 m sydvest og 115 m sydøst for ejendommen (vægtet gennemsnitsafstand). Nærmeste samlet bebyggelse er Åbrovej 5 og den omkringliggende bebyggelse som ligger ca. 1,1 km nordøst for ejendommen.

Desuden ligger der et lokalplanlagt område (7.37) ved Haderslev flyveplads ca. 800 m nordnordøst for ejendommen. Området er beliggende i landzone og udlagt til offentligt formål, og dermed beskyttet svarende til samlet bebyggelse. Nærmeste byzone er beliggende ved Skovbølling ca. 960 m nord for ejendommen.

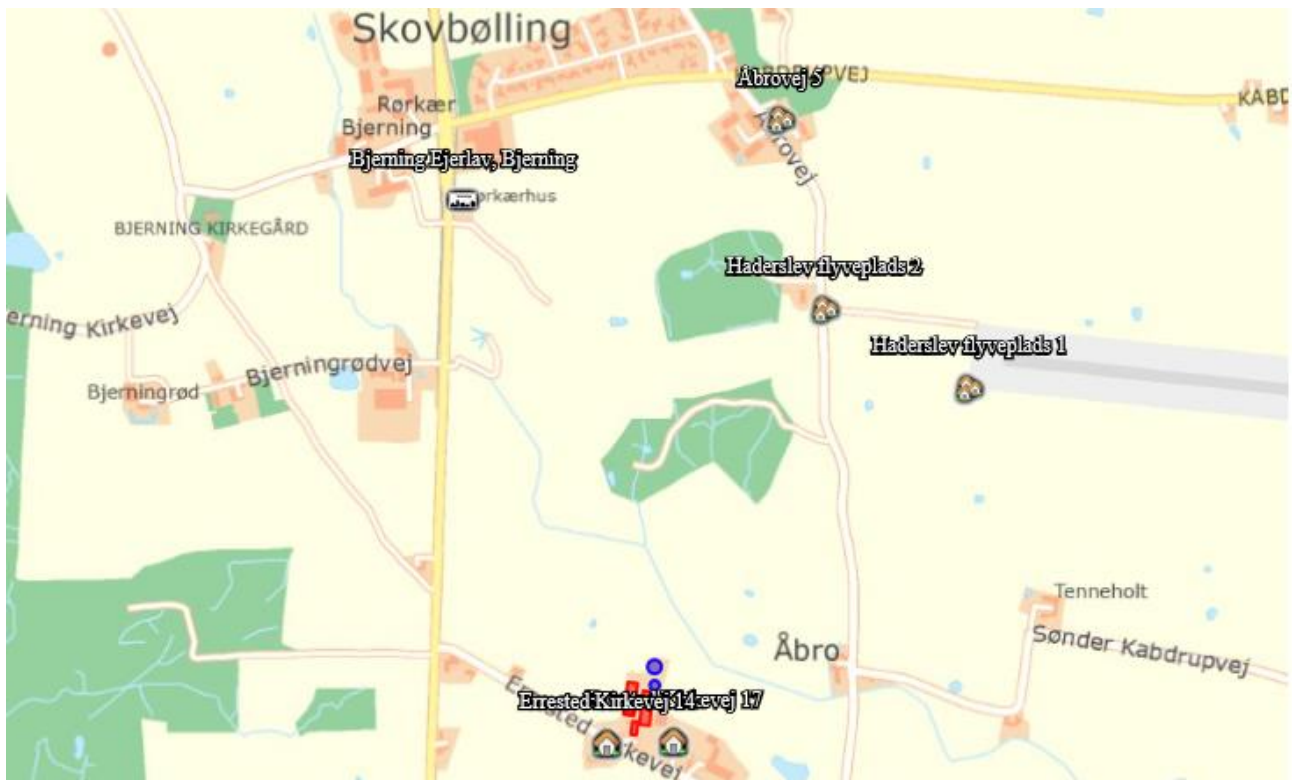
Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til de nærmeste naboer og samlede bebyggelser, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser eller 300 m fra samlet bebyggelse.

Ved byzonen ligger der et husdyrbrug indenfor en afstand af 300 m. Ifølge CHR har husdyrbruget 1.900 stipladser til slagtesvin, og det vurderes husdyrbruget må have en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år og at der dermed er kumulation med dette husdyrbrug ved byzonen.

Lugtberegningerne ses i Tabel 10 og det fremgår, at husdyrbruget overholder geneafstandene til både enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Figur 7: Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste naboer (uden landbrugspligt). Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Figur 8: Husdyrbrugets placering i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 10: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzoner fra Husdyrgodkendelse.dk.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Ersted Kirkevej 14	0	FMK	53,8	53,8	94,6	Ja
Ersted Kirkevej 17	0	FMK	53,8	53,8	114,5	Ja
Haderslev flyveplads 1	0	FMK	95,6	95,6	841,8	Ja
Haderslev flyveplads 2	0	FMK	95,6	95,6	796,4	Ja
Åbrovej 5	0	FMK	95,6	95,6	1093,2	Ja
Bjerning Ejerlav, Bjerning	1	FMK	170,1	170,1	960,7	Ja

Konsekvenszone: 191 m

Haderslev Kommunes vurdering

I ansøgningsystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

Kommunen kan konstatere, at ansøger har udpeget nærmeste nabo korrekt. Det vurderes dog, at samlet bebyggelse er Åbrovej 8 og hertil at punktet for byzone, Bjerning Ejerlav, skal rykkes længere mod øst, hvor den vægtede gennemsnitsafstand er ca. 10 m kortere end det punkt ansøger har udpeget.

Nærmeste område i henhold til Husdyrbruglovens § 6 stk. 1 punkt 2 er lokalplan "7.37, Haderslev, Flyveplads ved Skovbølling, der er udlagt til offentligt formål. Området er placeret ca. 713 m nordøst for ejendommen.

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til de nærmeste naboer og samlede bebyggelser, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser eller 300 m fra samlet bebyggelse.

Der er kumulation til byzone i forhold til lugtgener fra øvrige husdyrbrug, ud fra husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kriterier, idet der ikke forefindes et øvrig større husdyrbrug (ammoniakemission > 750 kg NH₃-N pr. år) i området indenfor 300 m fra samlet bebyggelse.

Lugtberegninger i IT-ansøgningskemaet viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genseafstand (m)	Korrigeret genseafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Ersted Kirkevej 14	0	FMK	53,8	53,8	94,6	Ja	▼
 Ersted Kirkevej 17	0	FMK	53,8	53,8	114,5	Ja	▼
 Haderslev flyveplads 1	0	FMK	95,6	95,6	841,8	Ja	▼
 Haderslev flyveplads 2	0	FMK	95,6	95,6	796,4	Ja	▼
 Åbrovej 5	0	FMK	95,6	95,6	1093,2	Ja	▼
 Åbrovej 8	0	FMK	95,6	95,6	1046,8	Ja	▼
 Bjerning Ejerlav, Bjerning	1	FMK	170,1	170,1	960,7	Ja	▼
 Bjerning Ejerlav, Bjerning	1	FMK	170,1	170,1	951	Ja	▼

Figur 9: Lugtberegning fra husdyrgodkendelse.dk.

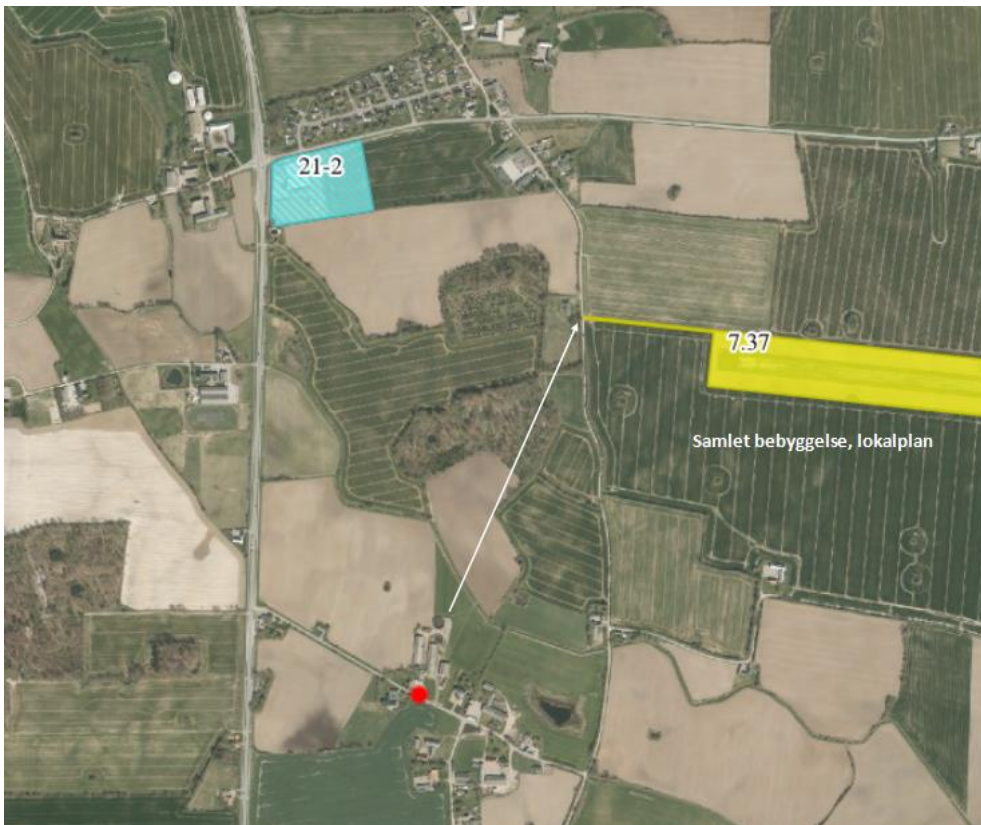
Lugtkonsekvenszonen er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 191 m.

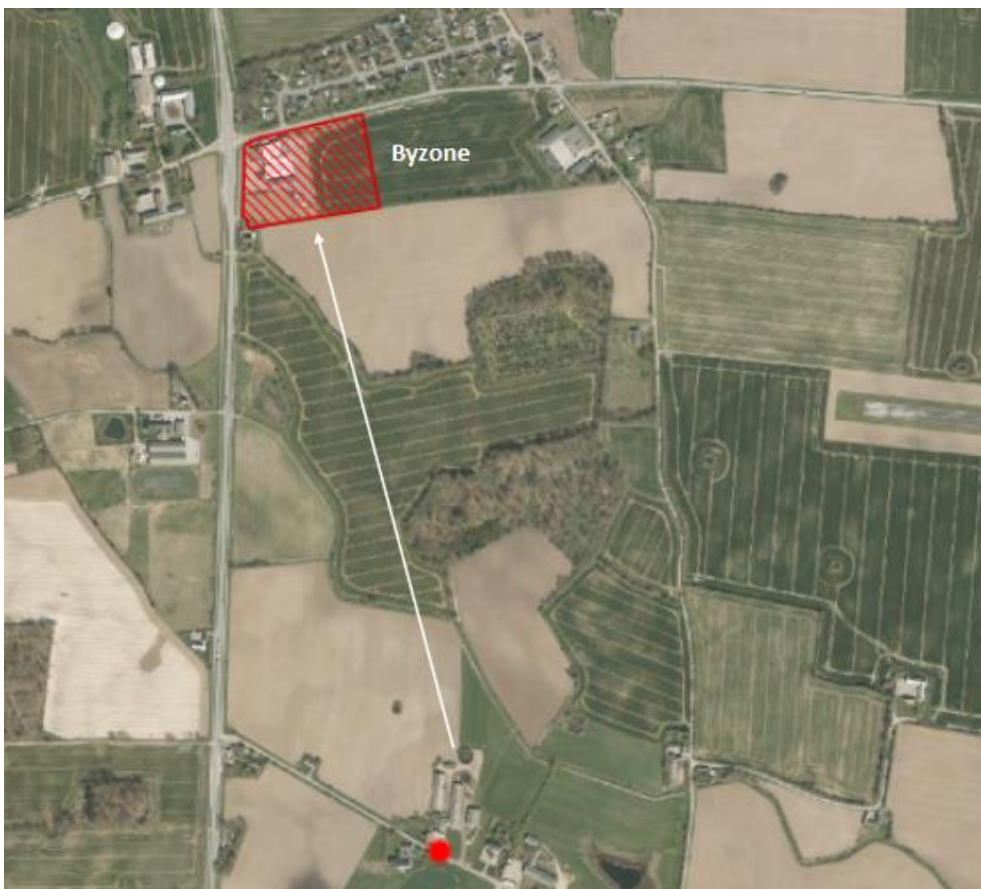
Figur 10: Placering af nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt.

Figur 11: Placering af samlet bebyggelse.

Figur 12: Placering af lokalplanudlagte områder.

Figur 13: Placering af byzone.

God staldhygiejne samt renholdelse af omgivelserne på ejendommen vurderes at medvirke til at minimere lugtudbredelse fra husdyrbruget. Der stilles vilkår til minimering af lugtgener fra produktionen på Errested Kirkevej 15 ved renholdelse af bl.a. stalde, foderplads m.v.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende.

5.9 Støjklider og rystelser

Ansøgers beskrivelse

På husdyrbruget vil der forekomme støjgener i forbindelse med fodring og ved transport af dyr, foder og gylle mv. Der vil ikke være støj i forbindelse med maling af korn, blanding af foder eller indblæsning af foder i siloer, da dette ikke kommer til at foregå på ejendommen. Blanding af foder vil komme til at foregå på en anden ejendom.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker typisk i dagtimerne

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Det vurderes at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Eventuel lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang der ikke generer naboer.

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vil evt. kunne forekomme i forbindelse med transport til og fra husdyrbruget. Det vurderes at evt. rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vil være så små, at det ikke vil medføre væsentlige gener fra naboer.

Haderslev Kommunes vurdering

Der vil ikke i forbindelse med ejendommen være støj i forbindelse med indblæsning eller maling af foder, da foder leveres fra anden ejendom. Der vil kunne forekomme støj fra transport med foder, afhentning af dybstrøelse og levering/afhentning af gylle på ejendommen. Haderslev Kommune vurderer dog, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af fremsendte oplysninger, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

5.10 Støv

Ansøgers beskrivelse

Støv vil primært forekomme fra transport i forbindelse med indkørsel af foder og strøelse, udkørsel af gylle og dybstrøelse og markarbejde i tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter kørsel, når der er behov for det.

Foder blandes på en anden ejendom. Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboerne i forbindelse med håndteringen af foder.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til støvgenering kan være den daglige drift er håndtering af foder og korn, samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Da blanding af foder foregår på anden ejendom, vurderes det ikke at medføre en væsentlig påvirkning af naboerne.

Ansøger har fokus på kørsel af gylle og dybstrøelse, og i tørre perioder kan interne veje f.eks. vandes, således der ikke opstår støvgener. Der stillet vilkår for så vidt angår støvpåvirkning udenfor ejendommen, for at sikre omkringboende mod væsentlige støvgener.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.11 Lys

Ansøgers beskrivelse

Der vil være lys i kvægstalden i dagtimerne om vinteren. Der vil ikke være lys i stalden om aftenen.

Der er ingen udendørs belysning ved staldbygningerne, der kun nogle små lamper i gårdspladsen ved stuehuset.

Haderslev Kommunes vurdering

Ansøger oplyser, at der som udgangspunkt vil være lys i stalden i dagtimerne om vinteren. Der vil ikke være lys i stalden om natten. Lys fra ejendommen vil derfor ikke være til gene om for naboer, f.eks. ved konstant lys hele natten.

Lysudfaldet fra stalden vurderes begrænset på baggrund af vinduernes størrelse og det forhold, at normal staldbelysning primært er tændt i tidsrummet 06.00-21.00. Hertil ligger kvægstalden i læ af øvrige bebyggelse.

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer. Der stilles vilkår hertil.

5.12 Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Rottebekæmpelse vil ske ved brug af firmaet Ewers skadedyr. Der vil ikke blive fortaget fluebekæmpelse, da dyrene går ude om sommeren hvor evt. flueproblemer er størst.

Opbevaring af foder sker på anden ejendom, og køres til ejendommen. Ved fodring fejles eventuelt spild op, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Haderslev Kommunes vurdering

Bekæmpelse af fluer på ejendommen vurderes at foretages efter de seneste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, <http://www.dpil.dk>.

Ved den fornødne bekæmpelse af fluer vurderes det ansøgte ikke at give anledning til gener for omkringboende. Hvis virksomheden desuden holdes ryddelig herunder fri for spild af foder og fri for oplag af affald, vurderer vi, at der ikke er forøget risiko for opformering af rotter. Der stilles vilkår hertil.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

5.13 Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via indkørslerne fra Errested Kirkevej. Der er én tilkørselsvej til bedriften og to til stuehuse (se oversigtskort i Bilag 1).

Tunge transporter sker typisk i dagtimerne på hverdage. Antallet af tunge transporter fremgår af Tabel 11 **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 1 gange dagligt.

Antal transporter i nudriften kendes ikke og er heller ikke oplyst i ansøgning om skift i dyretype fra 2016.

Tabel 11: Antal tunge transporter til husdyrbruget.

Tunge transporter	Ansøgt drift ca. antal/år
Indkørsel af foder (traktor og vogn)	ca. 183
Indkørsel af halm (traktor og vogn)	ca. 10
Indkørsel af kalve Lastbil eller traktor og kreaturvogn	ca. 8
Udkørsel af kalve (traktor og vogn)	ca. 5
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 0 - 3
Indkørsel af gylle (lastbil, kapacitet 30 tons)	ca. 93
Udkørsel af gylle (gyllevogn, kapacitet 20 tons)	ca. 139
Udkørsel af dybstrøelse (traktor og vogn, kapacitet 15 tons)	ca. 35
Afhentning af affald (lastbil)	ca. 26
Maksimalt i alt	ca. 502

Haderslev Kommunes vurdering

I henhold til ansøgningens oplysninger forventes antallet af transporter at være estimeret til ca. 502 årlige transporter, der primært udgøres af foder leverancer fra anden ejendom samt kørsel med husdyrgødning. Gennemsnitligt forventes ca. 1-2 transporter dagligt.

Ud fra det samlede dyreholds størrelse vurderer Haderslev Kommune, at der er tale om et begrænset antal nødvendige transporter på årlig basis. For at mindske eventuelle støjgener stilles der dog vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 –18.00.

Idet landzone er at betragte som landbrugets erhvervsområde, må beboere af boliger i landzonen derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, som f.eks. øget trafik til og fra landbrugs-ejendommen i højsæsonen. Kørsel på ejendommen i forbindelse med den årlige høst og drift af markerne foregår indenfor en afgrænset periode, og er en del af det sæsonbetonede arbejde, som må accepteres ved en landbrugs-bedrift.

Kørsel internt på ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener for nærmeste nabobeboelser. Der er ikke interne transportruter, der passerer direkte forbi omkringboende.

Det er ikke muligt at regulere transporter i forbindelse med husdyrbrug ud fra standen af den offentlige vej og evt. fremtidig nødvendig vedligeholdelse af den. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Hvis vejen er i en dårlig stand, vil det være kommunens vejmyndighed, som skal se på vejen.

Samlet vurderes det, at transport til og fra ejendommen som følge af den ansøgte husdyrproduktion ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for omgivelserne. Der stilles derfor ingen vilkår.

5.14 Affald

Ansøgers beskrivelse

I Tabel 12 er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Der vil være en begrænset mængde affald fra husdyrbruget. Da der ikke er markdrift fra ejendommen, vil der ikke være affald i form af spildolie, olie- og brændstoffsiltre, traktor- og bilbatterier, tomme olietromler og rester af bekæmpelsesmidler. Der vil heller ikke være affald i form af spraydåser, batterier og jern og metal. Dyrslægen tager medicinrester, kanyler og tom medicinemballage og – glas med retur. Belysningen i den nye kvægstald vil blive udskiftet til LED. Det kendes ikke endnu hvor mange LED-rør der årligt vil skulle skiftes fremadrettet, men det vurderes at være begrænset.

Ved omlægningen af produktionen vil der ske en ombygning af bygning 10 til kvæg. Det affald der vil være i forbindelse med ombygningen, vil blive sorteret og kørt på genbrugspladsen. Jern og metal vil blive solgt og afhentet af skrothandler.

Der er fokus på at producere så lidt affald som muligt. Der benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker. Andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i containeren med brændbart affald. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

Tabel 12: Affaldshåndtering og -mængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år
Olie- og kemikalieaffald:				
Medicinrester	Dyrlæge tager med			
Kanyler i særlig beholder	Dyrlæge tager med			
Fast affald:				
Tom emballage (rent papir/pap)	Container til genbrug	City Container	Kendes ikke	ca. 500 kg
Tom emballage (rent plast)	Container til genbrug	City Container	Kendes ikke	ca. 500 kg

Tom medicinemballage og -glas	Dyrlæge tager med			
LED-rør	Belysningen vil blive udskiftet til LED	Kører selv	Genbrugsplads	Kendes ikke endnu
Døde dyr	På plads til døde dyr	DAKA	DAKA	ca. 0-3 dyr
Diverse brændbart	Container til brændbart	City Container	Kendes ikke	

Døde dyr

Døde dyr vil blive placeret ved den store gyllebeholder (se oversigtskort i Bilag 1). Dyrene vil blive lagt hævet over jorden på spalter med kadaverkappe. Når der er registreret et dødt dyr, kontaktes DAKA, hvorefter de afhenter dagen efter.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/erhverv/erhvervsaffald/farligt-affald>.

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

5.15 Jord, grundvand, overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Spildevandsmængde

I Bilag 3 ses en afløbsplan for ejendommen.

Der er afløb fra de eksisterende stalde til forbeholderen og videre til gyllebeholdere. Da der fremadrettet udelukkende vil være kvæg på dybstrøelse på ejendommen, vil der ikke være noget produktion af gylle. Der skal dog stadig være afløb fra en dybstrøelsesstald med fast bund. Der er afløb fra den del af bygning 10 som har været anvendt til smågrise i dybstrøelse. Ansøger vil fremadrettet benytte hele bygningen til kvæg og vil etablere afløb fra denne del af bygningen.

Tagvand fra bygningerne ledes til dræn. Spildevand fra stuehuset afledes til offentlig kloak.

Kemikalier og olie generelt

Ansøger har ikke markdrift fra ejendommen og er desuden økolog, så der opbevares ikke bekæmpelsesmidler på ejendommen.

Der er en udendørs fyringsolietank på ejendommen, i hjørnet mellem svinestald (2) og bygning 4, som bruges til stuehuset.

Haderslev Kommunes vurdering

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, der står under afsnittet Jord, grundvand og overfladevand.

5.16 BAT- Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknik

Ansøgers beskrivelse

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af Tabel 13. Forudsætningen for BAT-beregningen fremgår af Tabel 14. Den nye kvægstald (10) etableres i en eksisterende stald. Men

i det, at stalden vil blive ombygget, og hele bygning vil blive taget i brug, er den nye kvægstald angivet som "ny stald" i ansøgningen.

Det samlede BAT-krav er beregnet til 1.081 kg NH₃-N /år og den faktiske emission til 1.081 kg NH₃-N /år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0,0 kg N/år.

Tabel 13: Samlet BAT beregning fra Husdyrgodkendelse.dk.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	784	297	1081
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	784	297	1081
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 14: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning fra Husdyrgodkendelse.dk.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Ny kvægstald (10)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Energi

Husdyrbrugets energiforbrug vil være i form af el og dieselolie. Der er et forbrug af fyringsolie til opvarmning af stuehuset, men ikke til driften af husdyrbruget. Energiforbruget vil fremadrettet blive opgjort årligt i forbindelse med regnskabet.

På ejendommen vil der primært blive anvendt el til belysning og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Den nye kvægstald har naturlig ventilation. Staldene og lader/maskinhuse er uopvarmede. Belysningen i den nye kvægstald vil blive udskiftet til LED-rør. Der er ingen markvanding eller korntørringsanlæg på ejendommen der anvender el.

Da produktionen af stude først skal til at startes op, kendes elforbruget ikke. Vi har ikke kendskab til normal for elforbrug for kalve, hvorfor det ikke er muligt at angive et estimat for elforbruget. Ansøger forventer dog at elforbruget vil være lavt, da der ikke noget på ejendommen der anvender meget el og fordi dyrene kommer til at gå ude det meste af sommeren.

Dieselolie vil blive brugt til minilæser. Ansøger forventer årligt at bruges ca. 500 l dieselolie.

Vand

Husdyrbruget modtager vand fra Haderslev Vandværk. Da produktionen af stude først skal til at startes op, kendes vandforbruget ikke. Det estimerede vandforbrug ses i Tabel 10. Vandforbruget vil fremadrettet blive opgjort årligt i forbindelse med regnskabet.

Vand vil primært blive brugt til drikkevand til dyr, rengøring, sanitære forhold samt forbrug i stuehus. Der er ingen markvandingstilladelser i forbindelse med bedriftens arealer.

Ansøger forventer hvert år at indsætte 100 kalve på 3 mdr. og have dem på ejendommen indtil de er 18 mdr. Over et år vil der derfor være 100 årsopdræt (over 6 mdr.) og 25 årskalve (3-6 mdr.) på ejendommen. En studeproduktion minder mere om kvieopdræt end om slagtekalveopdræt, hvorfor tal for opdræt anvendes. Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er vandforbruget pr. årsopdræt ca. 5,7 m³. Dette giver et estimeret årlig vandforbrug på ca. 710 m³.

Tabel 15: Husdyrbrugets vandforbrug.

Type	Ansøgt drift
Drikkevand, vaskevand mv.	ca. 710 m ³

Stuehus	ca. 150 m ³
I alt	Ca. 860 m ³

Haderslev Kommunes vurdering

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Ammoniakfordampningen fra staldanlægget er i www.husdyrgodkendelse.dk beregnet til at være 1.081 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	784	297	1081
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	784	297	1081
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 14: Beregning af BAT-niveau fra husdyrgodkendelse.dk.

I ansøgningsystemet er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste og de tilknyttede standardvilkår for BAT fra 2011. BAT-niveauet afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. BAT-emissionsgrænsen er derfor beregnet til 1.081 NH₃-N/år.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte lever op til BAT for så vidt, angår staldindretning og herunder emission af ammoniak.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end ammoniakemissionen.

5.17 Uheld

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet tidligere. Forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen vil blive hængt op i den nye kvægstald og vil blive opdateret løbende, når der er behov.

Den største ulykke der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Gyllebeholderne er placeret hhv. ca. 85 m og 100 m fra vandløbet som løber gennem ejendommen. Ud fra et højdekurvekort ses det, at terrænet ved gyllebeholderne skræner ned mod vandløbet. Gyllebeholderne er etableret med tætte og stabile bunde og sider. Der er alarm på begge gyllebeholdere. Gyllebeholderne er desuden omfattet af 5 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende. Det vurderes derfor, at er taget de nødvendige tiltag for at forhindre en udsivning af gylle til vandløbet.

Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst forsøger at fjerne gyllen med en slamsuger og rendegraver.

Der står som nævnt en udendørs fyringsolietank i hjørnet mellem svinestald (2) og bygning 4. Ved et evt. udslip fra olietanken vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2) og forsøge at opsuge olien med savsmuld, som ligger på Errested kirkevej 20.

Haderslev Kommunes vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Haderslev Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at ansøgningsens forudsætninger og tilladelsens vilkår overholdes.

Desuden skal det sikres, at husdyrbruget ved tilsyn kan dokumentere lovpligtig egenkontrol indenfor f.eks. logbog for flydelag på gyllebeholder, skriftlige aftaler for opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom, dokumentation for fodring- og fodringsteknikker etc. Hertil er der for at forebygge uheld med husdyrgødning i nærliggende § 3 vandløb fastsat krav om beholderbarriere.

Der er indsendt en Beredskabsplan til ansøgningen om denne miljøtilladelse. Beredskabsplanen er ikke vedlagt denne miljøtilladelse, men Haderslev Kommune har vurderet, at beredskabsplanen dækker over det den skal jf..

5.18 Ophør

Haderslev Kommunes vurdering

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvar for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, skal meddeles til tilsynsmyndigheden.

Haderslev Kommune vurderer, at der ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen skal foretages en fuldstændig oprydning på ejendommen. Dvs. dyr skal sælges/bortskaffes, affald, kemi og olie skal fjernes. Foderlagre og gyllebeholdere-beholder skal tømmes, og bygninger og anlæg skal rengøres. Der stilles vilkår herom.

Hvis besætningen rammes af sygdom, skal dette håndteres efter gældende lovgivning.

Haderslev Kommune stiller vilkår om, at husdyrbruget senest 4 uger efter driftsophør anmelder dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven.

5.19 Egenkontrol

Ansøgers beskrivelse

Der leves op til BAT ved staldsystemet i den nye kvægstald og der anvendes derfor ingen teknologi som kræver egenkontrol. Der foreslås derfor ingen vilkår for egenkontrol.

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøtilladelse er opsat et vilkår for egenkontrol. Bedriften skal til enhver tid over for Haderslev Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at ansøgningens forudsætninger og tilladelsens vilkår overholdes.

Desuden skal det sikres, at husdyrbruget ved tilsyn kan dokumentere lovpligtig egenkontrol indenfor f.eks. logbog for flydelag på gyllebeholder, skriftlige aftaler for opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom, dokumentation for fodring- og fodringsteknikker etc.

Vilkårene i denne miljøtilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

5.20 Samlet vurdering

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan ændres og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Det vurderes, at produktionen hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Ligeledes vil projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder herunder bilag IV-arters yngle- og rasteområder.

6 Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. LBK nr. 520 af 01/05/2019 (Husdyrbrugloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 1261 af 29/11/2019 - (Husdyr-godkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøtilladelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøtilladelsen, er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - LBK nr. 966 af 23/06/2017 (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 241 af 13/03/2019](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - LBK nr. 127 af 26/01/2017 (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr. 1011 af 22/06/2018](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - BEK nr. 1309 af 18/12/2012 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelses-områder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 926 af 27/06/2016](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - LBK nr. 358 af 08/04/2014 (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se Senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

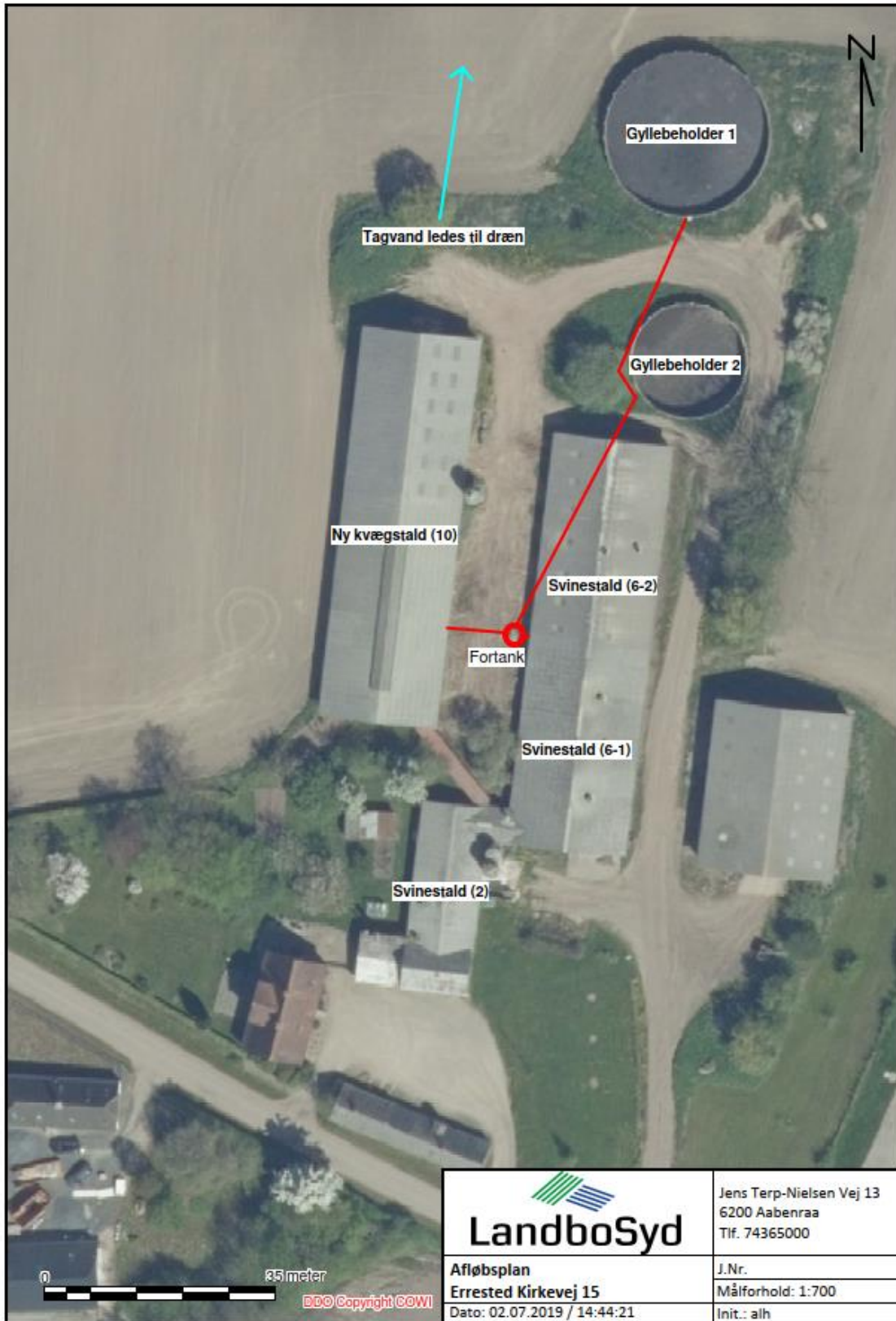
Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Afløbsplaner

Bilag 4: Naturvurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven⁶ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁷ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i BEK².

Tabel 16: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Elle- og askeskov	6.972 m mod Ø	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	3.112 m mod S	0	0	0
<i>Kategori 3</i>				
Pot. N-følsom skov (Gl. skovbund mod nord)	325 m mod N	0	0	0,3
Mose	1.470 m mod SV	0	0	0

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er en elle- og askeskov, som findes ca. 7 km øst for det ansøgte projekt. Elle- og askeskoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at elle- og askeskoven ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som ligger ca. 3 km syd for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 stk. 2-5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er en mose, som ligger ca. 1,5 km sydvest for det ansøgte projekt. Mosen modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at mosens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Der ligger flere skove, som alle er potentielt ammoniakfølsomme, i nærheden af ejendommen. Den skov tættest på ejendommen ligger 325 m mod nord og modtager ingen merdeposition og totalt mindre end 1 kg N/ha/år fra ejendommen. Kravet til kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 er således overholdt, og det vurderes derfor, at skovens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁸ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsump, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er

⁶ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁷ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 1467 af 06/12/2018

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁹ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 17: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø mod nordvest	129 m	0	0	1,3
Sø mod nordøst	171 m	0	0	1,4
Sø mod sydøst	237 m	0	0	0,4
Sø mos syd	144 m	0	0	0,3

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er fire søer, som ligger mellem 129-237 m fra anlægget. Se ovenstående tabel 2. Søerne modtager ingen merdeposition af ammoniak fra anlægget. Der findes desuden en række søer i nærheden af anlægget, som alle ligger længere væk. De modtager derfor heller ingen merdeposition af ammoniak fra anlægget. Alle søerne modtager altså en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Se ovenstående tabel 2. Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at søernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Ersted Kirkevej 15.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁰ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier*

Tabel 18: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Natura 2000-område er nr. 112 Lillebælt	7 km

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag e.

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 112 Lillebælt, som omfatter habitatområde Hg6 og fuglebeskyttelsesområde F47. Den nærmeste del af området ligger ca. 7 km øst for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Med en afstand på ca. 7 km fra anlægget til nærmeste Natura 2000-område, vurderes det, at projektet ikke kan påvirke disse arter og naturtyper.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag e.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

⁹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

¹⁰ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU¹¹ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring anlægget findes der mange mindre søer og der er registreret løvfrøer adskillige steder. den nærmeste sø, hvor løvfrø er registreret, er ca. 270 m mod sydøst.

Ingen af søerne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak. Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæblens eller marsvins udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer, og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

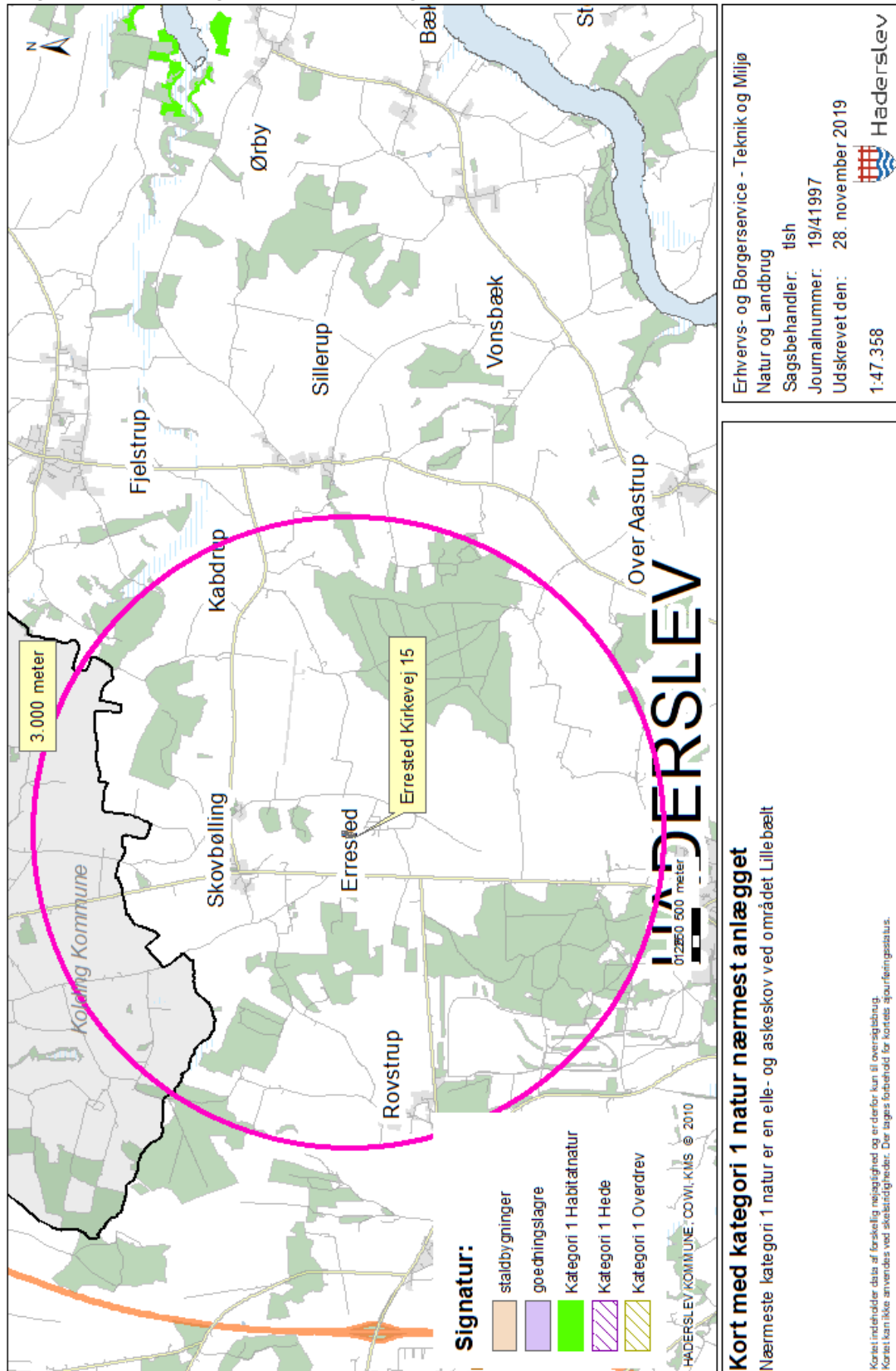
Projektet indebærer ikke ændringer på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og

---

¹¹ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

Bilag b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg

